

מטעמי תורת זילים

פרשת יתרו – מעמד הר סיני

ה' יתברך השרה את שכנתו על הר סיני ומשה רבינו עלה לקבל את התורה שנאמר "והר סיני עשן כולו מפני אשר ירד עליו ה' באש ויגע עשנו כעשן הכבשן ויחרד כל החרד כל החרד מאד: ויהי קול השופר הולך ויחזק מאד משה ידבר והאלקים יעננו בקול: וירד ה' על הר סיני אל ראש ההר ויקרא ה' למשה אל ראש ההר ויעל משה" (שמות יט, יח – כ). **ישראל ראו את המראה הגדול הזה שנאמר "ויכל העם ראים את הקולות ואת הלפידים ואת קול השפך ואת החר עשן וירא העם ויגעו וינעמו וינעמו מרחק" (שמות כ, טו).** בעקבות כך ישראל הצטוו לזכור את מעמד הר סיני שנאמר "רק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבבך כל ימי חייך והודעתם לבניך ולבני בניך: יום אשר עמדת לפני ה' אלקיך בחרב באמר ה' אלי הקהל לי את העם ואשמעם את דברי אשר למדון ליראה אתי כל הימים אשר הם חיים על האדמה ואת בנייהם למדון" (דברים ד, ט – י).

ויש להתבונן, מה היה במעמד הר סיני אשר הצטוו עליו "השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך"?

ירידת השכינה על הר סיני סילקה את כוחות הטומאה מההר ומישראל

כנגד הר סיני שלמטה בארץ יש 'הר סיני' רוחני למעלה בעליונים (מאמר חיקוק דין' להרמ"ע מפאנו חלק ב פרק לא, הקדמה לספר 'סמיכת חכמים' לרב נפתלי כץ דף מא ע"א טור ב, 'כסא דוד' להחיד"א דרוש ד' לשבת כלה ד"ה ועפ"י אפטר לרמזו, 'שמון הטוב וזקן אהרן' בחלק 'שמון הטוב' פרשת וזאת הברכה דף פז ע"ב על הפסוק 'ויאמר ה' מסיני באי ד"ה או יאמר ה' מסיני בא), **לכן הקב"ה הביא את בני ישראל דווקא לפני הר סיני שלמטה, שעל ידי זה יהיה מושפע עליהם מההר הרוחני שלמעלה שנאמר "בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני: ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחננו במדבר ויחן שם ישראל נגד החר" (שמות יט, א – ב) ('אהבת דוד' להחיד"א דרוש ג' לשבת כלה ד"ה ומתוך האמור), "ויחן שם ישראל נגד החר" (שמות יט, ב) הכוונה היא שחננו כנגד 'הר סיני' של מעלה המכוון מול הר סיני של מטה** (כסא דוד' להחיד"א דרוש ד' לשבת כלה ד"ה ועפ"י אפטר לרמזו).

מטעם זה כאשר ההרים היו מתדיינים אלו עם אלו על מי ה' ייתן את התורה, ענה להם ה' "למה תרצדון הרים גבננים החר חמד אלקים לשבתו אף ה' ישפך לנצח" (תהלים סח, יז) (ראה גמי מגילה דף כט ע"א, וראה 'בראשית רבה' צט, א) **"למה תרצדון הרים גבננים" – למה אתם** ('אהבת דוד' להחיד"א דרוש ג' לשבת כלה ד"ה ומתוך האמור) **ההרים תבור וכרמל, תרצו דין' עם הר סיני** (כסא דוד' להחיד"א דרוש ד' לשבת כלה ד"ה ועפ"י אפטר לרמזו) **ותהיו מדיינים על מי ייתן ה' את התורה, והרי כבר "חמד אלקים לשבתו" דווקא על הר סיני לפי שהוא מכוון כנגד 'הר סיני' הרוחני** ('אהבת דוד' להחיד"א דרוש ג' לשבת כלה ד"ה ומתוך האמור), **שהרי יש 'הר סיני' למעלה כמו שיש הר סיני למטה.** ודבר זה דומה לכך שלעתיד "ה' ישפך לנצח" במקדש הנקרא 'בית העולמים', משום שיש 'בית מקדשי' של מעלה המכוון כנגד בית המקדש של מטה (כסא דוד' להחיד"א דרוש ד' לשבת כלה ד"ה ועפ"י אפטר לרמזו) (להרחבה בעניין בית המקדש של מעלה ראה מאמרינו לפרשת פקודי – 'השראת השכינה במקדש').

הקב"ה ירד מ'הר סיני של מעלה' להר סיני של מטה עד לגובה של עשרה טפחים מהקרקע (ראה גמי סוכה דף ה ע"א) (חוט של חסד' למחבר 'שבט מוסרי' פרשת וזאת הברכה ד"ה ויאמר ה' מסיני בא) **על מנת לתת תורה לישראל שנאמר "ויאמר ה' מסיני בא" (דברים לג, ב), הוא הר סיני של מעלה** (חוט של חסד' למחבר 'שבט מוסרי' פרשת וזאת הברכה ד"ה ויאמר ה' מסיני בא, 'שמון הטוב וזקן אהרן' בחלק 'שמון הטוב' פרשת וזאת הברכה דף פז ע"ב על הפסוק 'ויאמר ה' מסיני באי ד"ה או יאמר ה' מסיני בא). **וכיוון שההר היה נמצא במדבר, מקום שבו אין יישוב בני אדם, הרי שהוא היה מלא קוצים ודרדרים ואילני סרק שרוחות הטומאה וכוחות 'החיצוניים' מתיישבים בהם ומקננים ביניהם.** על כן כאשר ירדה השכינה היא ירדה ב'אש אוכלת' על ראש ההר שנאמר "והר סיני עשן כולו מפני אשר ירד עליו ה' באש ויגע עשנו כעשן הכבשן ויחרד כל החרד מאד" (שמות יט, יח) **ועל ידי אש זו התבערו כל אותן נטיות מקולקות שהיו שם מחמת השראת כוחות הטומאה, והתפנה מקום טהור להשראת הקדושה** (הרמ"ד וואלי פרשת יתרו פרק יט ד"ה ויהי ביום השלישי).

ה' ביטל במעמד הר סיני את החלוקה שגזר בראשית הבריאה "השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם" (תהלים קטו, טו) והוריד את שכנתו למטה שנאמר "ויירד ה' על הר סיני" (שמות יט, ב) (מדרש תנחומי' פרשת וזאת הברכה דף טו, 'שמון רבה' יב אות ג). **ירידה זו השפיעה על המומים הגופניים של ישראל, כי כל המומים של האדם באים מכוח אחיזת 'הסטרא אחרא' במקום בו נמצא המום, וכאשר מתגלית הקדושה מסתלקת לה הסטרא אחרא וממילא המום מתרפא.** מטעם זה התרפאו כל בני ישראל מהמומים שלהם במעמד הר סיני (הרמ"ד וואלי פרשת יתרו פרק יט ד"ה והיו נכונים ליום השלישי) **ולא היו בהם יותר חיגרים, גידמים, חרשים, עיוורים, ואילמים** (במדבר רבה' ז אות א, וזהו פרשת יתרו דף פב ע"ב אמר רבי יוסי), **ולא זבים, מצורעים ושוטים** (ויקרא רבה יח, ד), **לפי שכולם התרפאו** (במדבר רבה' פרשת נשא ז אות א, וזהו פרשת יתרו דף פב ע"ב, ויקרא רבה' יח, ד) **ונעשו בריאים וחזקים** (עייני העדה' למחבר 'שבט מוסרי' בפירושו על שיר השירים דף עז ע"א ד"ה אביאך אל ביתי), **כולל משה רבינו שהתנפא מגמגמום לשונו** (הרמ"ד וואלי פרשת יתרו פרק יט ד"ה והיו נכונים ליום השלישי. וראה וזהו פרשת וארא דף כה ע"ב ד"ה אלא רוא ודיה והכי אזיל) (להרחבה על מומי האדם ראה מאמרינו לפרשת אמור – 'מומי האדם והבהמה').

נשמותיהם של ישראל פרחו מהם וחזרו על ידי התורה הקדושה

בשעה שהתגלה הקב"ה על הר סיני פרחו נשמותיהן של ישראל (וזהו פרשת יתרו דף פ ע"ב סוף ד"ה ויהי ביום השלישי) **מרב השתוקקות ואהבה, לפי שנשמותיהם חצובות מתחת כסא הכבוד ורצו להידיבק בו יתברך שנאמר "נפשי יצאה בדברו" (שיר השירים ה, ו) (שפתי כהן על התורה' פרשת יתרו ד"ה וידבר אלקים את כל). והנשמות עלו אז למעלה עד כסא הכבוד** (וזהו פרשת יתרו דף פד ע"ב ד"ה דהא תנינן), **טבלו ב'נהר דינור'** (שפתי כהן על התורה' פרשת יתרו ד"ה וידבר אלקים את כל) **ועל ידי כך נטהרו** ('ילקוט דוד' פרשת יתרו ד"ה וזה הענין שיצאה נשמתן). **וגם גופם הגשמי בארץ התבטל אז** (מדרש פנחס' לר' פנחס מקוריץ דף ז ע"א אות כח) **וכמעט**

התחלפה צורתו (יצרור המורו' לר' אברהם סבע פרשת עקב ד"ה כי דוט). **וכל זה היה בכדי שיקבלו את התורה** (שפתי כהן על התורה' פרשת יתרו ד"ה וידבר אלקים את כל) **ללא התכונות והמידות הרעות שהיו רגילים בהם** (בית אלקים' המבוייט שער התפילה פרק ה' ד"ה ולע"ד גם כי טעם) **ועם גוף טהור זך ונקי** (שפתי כהן על התורה' פרשת יתרו ד"ה וידבר אלקים את כל).

התורה הקדושה היא זו שהחזיקה באותן הנשמות שעלו לכסא הכבוד והחזירה אותן כל אחת ואחת למקומה בגוף ישראל שנאמר "תורת ה' תמימה משִׁיבַת נֶפֶשׁ" (תהלים יט, ח) כלומר שהתורה השיבה ממש את נַפְשׁוֹת ישראל למקומן (וזה פרשת יתרו דף פה ע"א ד"ה דהא תנינן). והיו אז נשמותיהם מאירות כזוהר הרקיע, בעוד שגופם נעשה מצוחצח כמו המלאכים הקדושים ללא הזוהמא שהיתה בהם קודם לכן מחטא אדם הראשון (וזה פרשת יתרו דף צד ע"א ד"ה ואי תימא וד"ה וכד אעבר) וזה גרם שעל ידי כן ישראל יכלו לשמוע את קול ה' בדברותיו הראשונות, ועם כל זאת לא מתו. ודבר זה הוא קצת מעין מה שיהיה לעתיד לבוא כאשר תתבטל רוח הטומאה מן הארץ ואז יוכל האדם לשמוע לגמרי את קול ה' יתברך ולא למות (יצמח דוד' למחבר שו"ת 'בית דוד' פרשת ואתחנן ד"ה היום הזה ראינו).

כל נשמות ישראל שעתידות לבוא בעולם השתתפו במעמד הר סיני

כל נשמות ישראל שכבר היו בעולם ושעתידים להיוולד עד סוף כל העולם באו למעמד הר סיני ביחד עם בני ישראל (ימדרש תנחומא' פרשת יתרו יא, 'תרגום יונתן' דברים כט, יד) ובכללם כל נשמות הגרים שעתידים לבוא לתוך עם ישראל (אהבת דוד' להחיד' ד"ה דרוש ח' לשבת כלה ד"ה ועוד אפשר לומר), כי נשמותיהם שייכות לעם ישראל ורק נפלו בין 'הקליפות'. ובמשך הדורות נשמותיהם שבים אל תוך עם ישראל כמו שהיה עם רות המואביה (זרע ברך' מהדורא בתרא פרשת בשלח דף לב ע"ב טור ב ד"ה והענין נתבאר עוד). גם נשמות יעקב אבינו היתה במעמד הר סיני, והיא באה לקבל את התורה עם בני ישראל כפי שנרמז בפסוק העוסק בהגעתם של ישראל להר סיני "וַיִּסְעוּ מִרְפִּידִים וַיָּבֹאוּ מִדְּבַר סִינִי וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַר וַיִּתֵּן שָׁם יְשָׁרָאֵל נֶגֶד הָהָר" (שמות יט, ג, ו'יחן" נאמר בלשון יחיד כי הוא רומז על "יְשָׁרָאֵל" סבא שהוא יעקב אבינו (יעץ הדעת טוב' למהרח"ו פרשת יתרו ד"ה או ירצה כי הנה בשלושה שמות).

ועל כל הנשמות שהיו במעמד הר סיני נאמר אז "כִּי אֵת אֲשֶׁר יִשְׁנֹנוּ פֶה עֲמָנוּ עֲמַד הַיּוֹם לִפְנֵי ה' אֶלְקֵינוּ וְאֵת אֲשֶׁר אֵינְנוּ פֶה עֲמָנוּ הַיּוֹם" (דברים כט, יז), "אֲשֶׁר אֵינְנוּ פֶה עֲמָנוּ הַיּוֹם" – אלו נשמות שעתידות לבוא בישראל שהיו נמצאות אך לא היו עומדות שם בגוף ממש (ימדרש תנחומא' פרשת יתרו אות יא). ולפי שבני ישראל לא ראו אותן בעיניהם לכן נאמר "אֵינְנוּ פֶה עֲמָנוּ". אך למעשה הנשמות הגיעו בגוף דק עד מאד אשר בו מרוקמים כל איברי האדם בצלמו וכולם דקים בתכלית הדקות. הוא 'הגוף' שבו מתלבשת הנשמה גם בטרם בואה לעולם. והיה מראה דיוקנן של אותן נשמות כפי שעתידי להיות מראיהן כאשר יבוא לעולם (נשמת חיים' לר' מנשה בן ישראל מאמר ראשון פרק שלוש עשרה). ולפי שכל ישראל היו נמצאים במעמד של הר סיני, לכן כולם הצטוו בזכירת המעמד (שפתי כהן על התורה' פרשת ואתחנן ד"ה רק השמר לך ושמור) (להרחבה על דיוקן המשמה טרם בואה לעולם ראה מאמריו לפרשת שלח לך – 'הצלם של האדם').

אמנם לא כולם עמדו קרוב להר סיני כפי שאמרו רבותינו "מי שאין לו בושת פנים בידוע שלא עמדו אבותיו על הר סיני" (ראה גמ' נדרים דף כ ע"א), "אבותיו" הוא כינוי לגלגול הראשון בהר סיני, לפי שהגלגול הראשון של האדם נקרא בשם 'אב' (וכבר לאדן' להחיד' ע"א מסכת כלה ד"ה ויכל שאין בשם 'אספקלריא מאירה', 'אהבת דוד' להחיד' ד"ה דרוש טו"ב לשבת תשובה ד"ה יומ"ש בפסיקתא' בשם 'אספקלריא מאירה', 'גולל אורי' לר' מאיר ביקיאהם אות א ד"ה נמצא שגלגול). **וכוונת הדבר הוא, כמו שהארי"ז"ל העיד על 'עזי פנים' שבדורו כי נשמתם היתה בגלגול קודם בתוך בהמות, כן הוא לאותם אלו שאין להם 'בושת פנים' שהם היו מגולגלים בגלגול קודם במעמד הר סיני בתוך הבהמות של בני ישראל.** וכיון שבהמות אלו היו מרוחקות מההר ולא נמצאו בסמוך לו כפי שנאמר "גם הצאן והבקר אל ירעו אל מול ה' ה'הוא" (שמות לד, א) לכן אמרו רבותינו על אותן הנשמות כי "בידוע שלא עמדו אבותיו על הר סיני" (ראה גמ' נדרים דף כ ע"א) (וכבר לאדן' על מסכת כלה ד"ה ויכל שאין בפסיקתא' בשם 'אספקלריא מאירה', 'אהבת דוד' דרוש טו"ב לשבת תשובה ד"ה יומ"ש בפסיקתא' מאספקלריא מאירה).

קולו של ה' בהר סיני נחלק לשבעה קולות ואז לשבעים קולות

שבעה מלאכים בשבעה רקיעים קיבלו את "הקול" שנברא בעת זיבורו של ה' והוליו אותו לעולם. כנגדם יש שבעה 'קולות' המוזכרים במזמור שייסד דוד המלך (יסודי רזיא' לר' אלעזר מגרמיזא הלכות הנבואה ד"ה נראה בסיני) **על זמן נתינת התורה** (יעץ הדעת טוב' למהרח"ו פרשת יתרו ד"ה אנכי וכו' דע כ) **והוא "מזמור לְדָוִד הַבּוֹ לַה' בְּנֵי אֱלֹהִים הַבּוֹ לַה' כְּבוֹד וְעַז: הַבּוֹ לַה' כְּבוֹד שָׁמוֹ הַשְּׁתַּחֲוִי לַה' בְּהַדְרַת קִדְשׁ: קוֹל ה' עַל הַמַּיִם אֵל הַכְּבוֹד הַרְעִים ה' עַל מַיִם רַבִּים: קוֹל ה' בִּכְחַן קוֹל ה' בְּהַדְרַת: קוֹל ה' שִׁבְרַת אֲרָזִים וַיִּשְׁבַּר ה' אֶת אֲרָזֵי הַלְבָנוֹן: וַיִּרְקִיעַס קָמוּ עֵגֶל לְבָנוֹן וַיִּשְׁרִין קָמוּ בְּן רֵאמִים: קוֹל ה' חֲצַב לְהַבּוֹת אֵשׁ: קוֹל ה' יַחֲלִיל מִדְּבַר יַחֲלִיל ה' מִדְּבַר קִדְשׁ: קוֹל ה' יַחֲלִיל אֵילֹת וַיַּחֲשֵׁף יַעֲרֹת וַיְבַהֲלֵנוּ כָּלֹ אִמְרַת כְּבוֹד: ה' לַמַּבּוּל יִשָּׁב וַיִּשָּׁב ה' מִלְּךָ לְעוֹלָם: ה' עַז לְעַמּוֹ יִתֵּן ה' יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם" (תהלים כט, א - יא) (יסודי רזיא' הלכות הנבואה ד"ה נראה בסיני), "ה' עַז לְעַמּוֹ יִתֵּן" – "עַז" היא התורה הקדושה שניתנה רק "לְעַמּוֹ" שהוא עם ישראל, אך לא לאומות העולם. **ופנה דוד המלך בתחילת המזמור למלאכים הנקראים "בְּנֵי אֱלֹהִים" כיון שהם ירדו עם ה' יתברך על הר סיני לתת את התורה לישראל** (יעץ הדעת טוב' למהרח"ו פרשת יתרו ד"ה אנכי וכו' דע כ).**

וכנגד שבעת המלאכים הללו הוזכרו גם שבעה 'קולות' במראה שראה יחזקאל הנביא שנאמר "וְאֶשְׁמַע אֶת קוֹל כְּנָפֵיהֶם כְּקוֹל מַיִם רַבִּים כְּקוֹל שִׁדֵי בְּלָתָם קוֹל הַמְּלָאָה כְּקוֹל מַחְנֶה בְּעַמְדָם תְּרַפִּינָה כְּנָפֵיהֶם: וַיְהִי קוֹל מַעַל לְרַקִּיעַ אֲשֶׁר עַל רֵאשֵׁם בְּעַמְדָם תְּרַפִּינָה כְּנָפֵיהֶם: וּמִמַּעַל לְרַקִּיעַ אֲשֶׁר עַל רֵאשֵׁם כְּמֵרְאָה אֲבָן סִפִּיר דְמוֹת פֶּסָא וְעַל דְמוֹת פֶּסָא דְמוֹת כְּמֵרְאָה אֲדָם עָלָיו מְלַמְעָלָה: וְאֶרְאָה כְּעֵין חֲשֵׁמֶל כְּמֵרְאָה אֵשׁ בֵּית לָהּ סָבִיב מִמְּרָאָה מְתַנָּיו וּלְמַעְלָה וּמִמְּרָאָה מְתַנָּיו וּלְמַטָּה רְאִיתִי כְּמֵרְאָה אֵשׁ וְנִגְהָה לוֹ סָבִיב: כְּמֵרְאָה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יְהִיָּה בְּעֵנָן בַּיּוֹם הַגֹּשֶׁם כִּן מְרָאָה הַנִּגְהָה סָבִיב הוּא מְרָאָה דְמוֹת כְּבוֹד ה' וְאֶרְאָה וְאֶפְלַע עַל פְּנֵי וְאֶשְׁמַע קוֹל מְדַבֵּר" (יחזקאל א, כד - כח) (יסודי רזיא' לר' אלעזר מגרמיזא הלכות הנבואה ד"ה נראה בסיני).

לכן אמרו רבותינו כי הקול שבהר סיני נחלק לשבעה קולות (ראה 'שמות רבה' יתרו כח, ו) **שנשמעו בזמן מתן תורה, והם שבעת המלאכים הללו שהוליו את הקול** (יסודי רזיא' הלכות הנבואה ד"ה נראה בסיני). **ואחר כך נחלקו הקולות שוב לשבעים לשון כדי שתשמע כל אומה ואומה בלשונה** (ימדרש תנחומא' שמות כה, 'שמות רבה' יתרו כח, ו). לכן נהגו בקהילות ישראל להגיד את פרק התהלים "מזמור לְדָוִד הַבּוֹ לַה' בְּנֵי

לעדי הווא). וכל אותו הדור ששמעו את קולו של הקב"ה בהר סיני לא ראו טיפת קרי בימיהם ולא משלו בהם כל מיני כינים. ועל אף שמתו לבסוף, לא שלטה בהם רמה ותולעה (פרקי דרבי אליעזר, סוף פרק מא).

כל נשמות הנביאים קיבלו את נבואתם בסיני כפי שאמר ישעיה הנביא "קָרְבוּ אֵלַי שְׁמָעוּ זֹאת לֹא מֵרֵאשׁ בְּסֵתֶר דְּבַרְתִּי מֵעַת הַיּוֹתָה שֶׁמֶ אֲנִי וְעַתָּה אֲדַבְּרֶנּוּ ה' שְׁלַחְנִי וְרוּחוֹ" (ישעיה מח, טז) (נשמות רבה' כח, ו ועיין שם, 'דרשות על התורה' לר' יהושע אבן שועיב תלמיד הרמב"ן פרשת תולדות דף י ע"א טור ב ד"ה מכאן אמרו שכל הנביאים). **גם כל החכמים שעתידים לעמוד בכל דור ודור קיבלו את שלהם בסיני** (נשמות רבה' כח, ו). **כי כל נשמה ונשמה שעמדה בהר סיני, קיבלה** (וזהר פרשת יתרו דף פג ע"ב ד"ה וכלהו דרין) **את חלקה בפירושי הפשט, רמז, דרש וסוד שהם פרד"ס חלקי התורה הקדושה השייכים לשורש נשמתה** (יצוארי של' על הפטרות להחיד"א הפטרות בשלח אות זו ד"ה יבחר) **כפי הראוי לה** (וזהר פרשת יתרו דף פג ע"ב ד"ה וכלהו דרין), **כי בקולות של עשרת הדברות היו משיגים את כל תרי"ג המצות, והשיגו את כל הסודות של התורה וכל הסודות העליונים והתחתונים** (וזהר פרשת יתרו דף צג ע"ב ד"ה הני עשר אמירו ד"ה וכלא הוה נהיר) **שלא התגלו אפילו לדורות הבאים אחריהם עד שיבוא מלך המשיח** (וזהר פרשת יתרו דף פא ע"ב ד"ה כנוונא דא). **וגם משה רבינו השיג אז את הכל כפי שנרמז במשנה הראשונה בפרקי אבות "מִשֶּׁה קִבֵּל תּוֹרָה מִסִּינַי" (אבות א, א) כלומר שמשוה קיבל בסיני את חלקי התורה של כל אחד מישראל וידע אז מה שעתיד תלמיד ותיק לחדש (מראית העין להחיד"א אבות פרק א, א).**

ישראל הפסידו בחטא העגל את מעלתם והיא תשוב על ידי עמל התורה

בעקבות חטא העגל פשטו כל אחד מבני ישראל את 'הגוף החדש' שקיבלו בהר סיני וחזרו לגוף שהיה להם לפני מתן תורה הכולל את הזוהמא הרעה שנאמר "וַיִּתְנַצְּלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֲדֵיכֶם מִהָרַח אֶת עֲדֵיכֶם מִהָרַח" (נשמות לג, ו) (וזהר פרשת שלח דף דף קסב ע"ב ד"ה אמר להו רבי אילאי). **וגם כל המומים שסרו מהם במעמד הר סיני כאשר התרפא גופם, חזרו עתה והם ונעשו שוב זבים ומצורעים (במדבר רבה' פרשת משא ז, א). **וזה מה שנאמר "שִׁחַת לוֹ לֹא בָּנִיו מוֹמָם דָּוָר עִקְשׁ וּפְתִלְתָּל: הִלְהִי תִגְמְלוּ זֹאת עִם נָבֵל וְלֹא חָכֵם הֲלוֹא הוּא אֲבִיד קֶנֶד הוּא עֲשֶׂה וְיִכְלֶנְדָּה" (דברים לב, ה-ו), "שִׁחַת לוֹ" – שמכוח מה שחטאו בעבודה זרה במעשה העגל הם שיחתו לעצמם, כי חזרו למומם הראשון כבתחילה ו"בָּנִיו מוֹמָם". ו"הִלְהִי תִגְמְלוּ זֹאת" – כלומר עשו זאת ל"אֲבִיד קֶנֶד" אשר ריפא אותם מכל המומים שלהם, והם חטאו כנגדו. לכן נעשו הבנים חזרה בעלי מומים (שתי ידות' על התורה לר' אברהם חוקוני פרשת עקב דף קיג ע"ב ד"ה וחוי לעניינינו נוכל).****

מיד כבה מאור שכלם ונסתמו עיניהם של ישראל מלהביט ראייה רוחנית במראה כבוד ה' (שפתי כהן על התורה' פרשת תרומה ד"ה דע שאילו לא), **ונלקחו מהם שני הכתרים על ידי מאה עשרים ריבוא מלאכי חבלה** (גמ' שבת דף פח ע"א) **ובא מלאך וקילף את 'שם המפורש' שהיה על גבי פְּלִי הַזֵּין שקיבלו במעמד הר סיני** (נאיכה רבה' פתיחתא דחכימי כד ד"ה דבר אחר כל קצינדי), **וחזרה עליהם זוהמת הנחש שהוטלה בחוה** (זרע שמשון' פרשת בראשית דף ז ע"ב ד"ה גמרא דסנהדרין) **וכן שיעבוד מלכויות. וחזרה מיתה** (וזהר פרשת בשלח דף מה ע"ב ד"ה תנינן בעא) **לעולם, ביד המשחית** (וזהר פרשת פקודי דף רכו ע"א ד"ה וכדין מה כתוב) **שהוא מלאך המוות**. **וזה מה שאמר להם ה' "אֲנִי אֶמְרָתִי אֶלְקִים אֲתֶם וּבְנֵי עֵלְיוֹן פְּלִכֶם: אֲכֹן פְּאָדֶם תְּמוֹתוֹן וּכְאֲדֵם הַשָּׁרִים תִּפְלוּ" (תהלים פב, ו-ז), "אֲנִי אֶמְרָתִי אֶלְקִים אֲתֶם" – כלומר אני רציתי שתהיו כמו מלאכים שאין מלאך המוות שולט בהם, אך עתה "אֲכֹן פְּאָדֶם תְּמוֹתוֹן" – כלומר תמותו כמו אֲדֵם הראשון, לפי שחיבלתם מעשיכם כמוהו (ותנא דבי אליהו בחלק אליהו זוטא' פרק ד אות ה, רש"י תהלים פב פסוקים ו-ז).**

בעקבות מעשה העגל כל פירושי חלקי הפשט רמז דרש וסוד של התורה הקדושה אשר קיבל כל איש ואיש מישראל לפי שורש נשמתו – נטמעו בקליפות (יצוארי של' להחיד"א הפטרות בשלח אות זו ד"ה יבחר, 'פני דוד' להחיד"א פרשת האזינו אות א) **במצולות "קייט הַיּוֹן"** (תהלים מ, ג) (דברים אחידים' להחיד"א דרוש ה' שבת כלה ד"ה וכל מן דין היה לישראל) **והפכו להיות חיותם של 'הקליפות'. ומאז צריך כל אדם לטרוח מאוד** (יצוארי של' הפטרות בשלח אות זו ד"ה יבחר, 'פני דוד' להחיד"א פרשת האזינו אות א) **לפלפל ולהתייגע בעסק התורה לשמה ובכוונה לאמיתה של תורה** (דברים אחידים' דרוש ה' שבת כלה ד"ה וכל מן דין היה לישראל) **בכדי להוציא לאור כל מה שקיבל כפי שורש נשמתו בהר סיני** (יצוארי של' הפטרות בשלח אות זו ד"ה יבחר, 'פני דוד' להחיד"א פרשת האזינו אות א). **ולפי עוצם טרחו ודבקותו בלימוד התורה הוא מעלה ומוציא לאור את חלקי תורתו שניתנו לו בהר סיני** (דברים אחידים' דרוש ה' שבת כלה ד"ה וכל מן דין היה לישראל ד"ה מעלבונה של תורה).

לכן צריך האדם ללמוד תורה בכל עת שהוא פנוי ולא רק שעה אחת ביום ובבילה וכל השאר להוציא בשחוק וטיוילים ובדברים בטלים – **כי אין האדם יודע האם קיבל בהר סיני הרבה או מעט בחלק התורה, ואולי הוא לא יוצא ידי חובה בלימודו** (דברים אחידים' דרושים להחיד"א דרוש יט שבת כלה ד"ה והיינו דאמרינן בריש) **וזה גם עלבון לתורה שחלקיה נמצאים בניזיפות ובבידות בין הקליפות**. לכן כנגדה גם אדם זה המתבטל ממנה נקרא נזוף לפני המקום, מדה כנגד מדה (דברים אחידים' דרושים להחיד"א דרוש ה' שבת כלה ד"ה מעלבונה של תורה). **ועל כך אמר רבן יוחנן בן זכאי "אם לְמַדְתָּ תּוֹרָה הִרְבֵּה אֶל תִּתְחַזֵּק טוֹבָה לְעִמְקָה פִּי לְכַד נּוֹצְרֶת" (פרקי אבות ב, ח) כלומר שבאת לעולם כדי להוציא לאור את חלקך שקיבלת בהר סיני, ואין אף אדם אחר שיוכל להוציאם לאור בלעדיך** (זרוע אבות' להחיד"א על פרקי אבות פרק ב, ח) **והוא כמו חוב המוטל עליך** (דברים אחידים' דרוש ה' שבת כלה ד"ה ואפשר במה שהקדמנו) **לטרוח הרבה בכל לב, בחלקי הפרד"ס של התורה הקדושה** (פני ספר' יקרית ארבעי לר' רחמים חורי מתוניס דף סד ע"א ד"ה במה שכתב).

על כך אמר שלמה המלך "אֲשֶׁרִי אֶדְם מְצָא חֲכְמָה וְאֶדְם יָפִיק תְּבוּנָה" (משלי ג, יג), "אֲשֶׁרִי אֶדְם מְצָא חֲכְמָה" – היא אותה "חֲכְמָה" שהקנו לו מן השמים בהר סיני ואבדה בקליפות, "וְאֶדְם יָפִיק תְּבוּנָה" – שמוציא לאור ומבין דבר מתוך דבר ועל ידי כן הוא מוציא מהקליפות. **וכן על זה אמרו רבותינו "אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו" (ראה גמ' פסחים דף נ ע"א, גמ' בבא בתרא דף י ע"ב), "תלמודו" זה התלמוד שלו דווקא, הנוגע לשורשי נשמתו**. **וכן נאמר "כִּי לָקַח טוֹב נִתְּתִי לָכֶם תּוֹרָתִי אֶל תַּעֲזוּבוּ" (משלי ד, א), "כִּי לָקַח טוֹב נִתְּתִי לָכֶם" – כלומר שלכל אחד נתתי את חלקו בהר סיני, אך בעקבות מה שהיה נפלו ניצוצות התורה בקליפות, לכן "תּוֹרָתִי אֶל תַּעֲזוּבוּ" – שלא תעזבו אותה שם בידי הסטרא אחרא, אלא תטרוחו להוציא לאור על ידי שְׁתַּפְּרוּ וְתִרְבוּ בתורה הקדושה** (פני דוד' על התורה להחיד"א פרשת האזינו אות א), **כן יהי רצון.**

<p>העלון גם לעילוי נשמת: יהודית בת ורדה רוזיטה הי"ו וכל בני משפחתה</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: טליה אסתר בת אלינור הי"ו (לבית משפחת זרחיה)</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: עליון גם לעילוי נשמת: שילמה של יעל בת שירה ציונה שושנה בת חנה במוין הי"ו אליהו בן גולברק הי"ו</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: מאיר בן משה ז"ל, יונה בן שמואל ז"ל, בריטה בתיה בת מאיר ז"ל, חיים בן לייב ז"ל, מרים בת שמואל ז"ל</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: יוסף מנחם בן אהרן בן עזיה</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: אהרן בן עזיה</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: רחל בת גרשון הנולת משרה אשת דוד</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: רחל בת גרשון הנולת משרה אשת דוד</p>
<p>העלון גם לעילוי נשמת: זינטה בת חנה הי"ו</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: זינטה בת חנה הי"ו</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: זינטה בת חנה הי"ו</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: זינטה בת חנה הי"ו</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: זינטה בת חנה הי"ו</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: זינטה בת חנה הי"ו</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: זינטה בת חנה הי"ו</p>	<p>העלון גם לעילוי נשמת: זינטה בת חנה הי"ו</p>

ניתן לתרום ומקדיש את העלון לפרושה או לעילוי נשמת בטל 052-7675933 וכן ניתן לשלוח חשבוניות תשלום ולקבל את העלון במייל tora.haim@gmail.com